

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธาน
ศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการ
การเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน
ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

อ.พ. ๖/๒๕๕๓ สมัยประชุมสามัญทั่วไป

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่
www.parliament.go.th/library

ร่างพระราชบัญญัติ

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น
ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
และผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการ
และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ท่านใช้ประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ - ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

หน้า

๑. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑
๒. สารสำคัญ ๓
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ กับร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๔
๔. ตารางเปรียบเทียบบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งแห่งพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ กับร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๔

๕. รวบรวมความเกี่ยวกับองค์กรอิสระ

๑๕

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตร วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสาวดวงรัตน์ เล่าหัดถพงษ์ภูริ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายอริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า

วิทยากร ๖

นายแดนชัย ไชวิเศษ

นิติกร ๕

นางสาวอุษณีย์ อินทองช่วย

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

นางสาวเปรมฤดี วงศ์สาคร

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

นางสาวกษมวรรณ สิงห์ศก

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

หลักการและเหตุผล

แห่งร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น
ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการ
การเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการ
และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทน
อื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

๑. เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติและแก้ไขคำว่า “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา” เป็นคำว่า
“ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน”

๒. แก้ไขบทนิยามคำว่า “กรรมการ” และ “ประธานกรรมการ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๓. กำหนดให้การปรับอัตราเงินเดือนของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาล
รัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการ
แผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธาน
กรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีที่เป็นการปรับเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกิน
ร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ สามารถกระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (เพิ่มมาตรา ๔/๑)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของประธาน
ศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธาน
ผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๕. เพิ่มเพิ่มประธานผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๕)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละสาม ร้อยละห้า และร้อยละสี่ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับเงินเดือนภาครัฐ และในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ สมควรให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีการวมทั้งเปลี่ยนชื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ*

๑. เปลี่ยนชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” และแก้ไขคำว่า “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา” เป็น “ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน” ในทุกแห่ง เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อตำแหน่งที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ร่างมาตรา ๓)

๒. แก้ไขบทนิยามคำว่า “กรรมการ” ให้หมายความรวมถึง ผู้ตรวจการแผ่นดินและ “ประธานกรรมการ” ให้หมายความรวมถึง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อตำแหน่งที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ร่างมาตรา ๔)

๓. กำหนดหลักการเกี่ยวกับการปรับอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งในศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญในกรณีที่มีการปรับเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ให้สามารถกระทำได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติและสอดคล้องกับรูปแบบวิธีการปรับอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของหน่วยงานของรัฐอื่นๆ ซึ่งกำหนดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๕)

๔. ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติเดิม และกำหนดบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งขึ้นใหม่รวม ๔ บัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวม ๓ ครั้ง คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ (ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘) และเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐) และสอดคล้องกับตำแหน่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินที่กำหนดให้มีขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ร่างมาตรา ๖)

๕. เพิ่มตำแหน่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๗)

*ที่มา: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ กับร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑	ร่างพระราชบัญญัติ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม*
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง <u>ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน</u> ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	

* สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
	<p>มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประ โยชน์ตอบแทนอื่นของประธาน ศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธาน กรรมการและกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ ประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p> <p>ให้แก้ไขคำว่า “<u>ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</u>” ในพระราชบัญญัติเงินเดือนเงินประจำตำแหน่งและประ โยชน์ ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการ</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อตำแหน่งที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>

<p>พระราชบัญญัติ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
	<p>ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นคำว่า “<u>ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน</u>” ทุกแห่ง ยกเว้น ในบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน กรรมการและกรรมการการเลือกตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน บัญชี ๑ และบัญชีอัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่ง ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน กรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน บัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้</p>	

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงิน แผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ด้วย</p> <p>“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการการ เลือกตั้ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ และประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่ง พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทน อื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการ ตรวจเงินแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย</p> <p>“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการ การเลือกตั้ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ และประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ให้มีความรวมถึง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อตำแหน่งที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๔ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาล รัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการ ได้รับเงินเดือนและ เงินประจำตำแหน่งตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p> <p style="text-align: center;">“มาตรา ๔/๑ ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนหรือ เงินประจำตำแหน่งของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการให้สอดคล้อง กับสถานะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือน หรือเงินประจำตำแหน่งดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มเป็นร้อยละ เท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบวิธีการปรับอัตราเงินเดือนและเงิน ประจำตำแหน่งของหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ซึ่งกำหนดให้ตราเป็น พระราชกฤษฎีกา</p>

<p>พระราชบัญญัติ</p> <p>เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p>เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
	<p>การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่า บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าวเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้าย พระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากัน ทุกอัตราดังกล่าว หากทำให้อัตราหนึ่งอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งของอัตราดังกล่าว ให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาท และมีให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละ ที่แตกต่างกัน”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำ ตำแหน่งของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดินท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประ โยชน์ตอบแทนอื่นของประธาน ศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญประธานกรรมการและ</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการปรับเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งรวม ๓ ครั้ง คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ (ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘) และเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐)</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
	<p>กรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการ แผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงิน แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน กรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทนดังต่อไปนี้</p> <p style="text-align: center;">(๑) <u>บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของ</u> <u>ประธานศาลรัฐธรรมนูญตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน</u> <u>กรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</u> <u>ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</u> <u>แห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน</u> <u>บัญชี ๑ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๓๐</u></p>	

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
	<p><u>กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘</u></p> <p>(๒) <u>บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของ ประธานศาลรัฐธรรมนูญตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน กรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงิน แผ่นดิน บัญชี ๒ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐</u></p> <p>(๓) <u>บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน กรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน บัญชี ๓ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐</u></p> <p>(๔) <u>บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน</u></p>	

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
	<p><u>กรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน บัญชี ๔ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป</u></p> <p>มาตรา ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบ แทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประ โยชน์ ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ</p>	<p>เพิ่มตำแหน่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตาม กฎหมาย</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการ แผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๕ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการ การเลือกตั้ง <u>ประธานรัฐสภา</u> ประธานกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของตน</p>	<p style="text-align: center;">ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๕ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการ การเลือกตั้ง <u>ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน</u> ประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วน ที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน</p>	

ตารางเปรียบเทียบบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งแห่งพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประชามกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ กับร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประชามกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง	บัญชี		บัญชี ๑		บัญชี ๒		บัญชี ๓		บัญชี ๔	
	เงินเดือน (บาท / เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท / เดือน)	เงินเดือน (บาท / เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท / เดือน)	เงินเดือน (บาท / เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท / เดือน)	เงินเดือน (บาท / เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท / เดือน)	เงินเดือน (บาท / เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท / เดือน)
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ	๖๔,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๖๕,๕๒๐	๕๐,๐๐๐	๖๕,๒๒๐	๕๐,๐๐๐	๖๕,๒๒๐	๕๐,๐๐๐	๗๑,๕๕๐	๕๐,๐๐๐
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	๖๒,๐๐๐	๔๒,๕๐๐	๖๓,๘๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๕,๗๕๐	๔๒,๕๐๐
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	๖๓,๐๐๐	๔๕,๕๐๐	๖๔,๘๕๐	๔๕,๕๐๐	๖๘,๑๔๐	๔๕,๕๐๐	๖๘,๑๔๐	๔๕,๕๐๐	๗๐,๘๗๐	๔๕,๕๐๐
กรรมการการเลือกตั้ง	๖๒,๐๐๐	๔๒,๕๐๐	๖๓,๘๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๕,๗๕๐	๔๒,๕๐๐
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน	-	-	-	-	-	-	๖๘,๑๔๐	๔๕,๕๐๐	๗๐,๘๗๐	๔๕,๕๐๐
ผู้ตรวจการแผ่นดิน	๖๒,๐๐๐	๔๒,๕๐๐	๖๓,๘๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๕,๗๕๐	๔๒,๕๐๐
ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๖๓,๐๐๐	๔๕,๕๐๐	๖๔,๘๕๐	๔๕,๕๐๐	๖๘,๑๔๐	๔๕,๕๐๐	๖๘,๑๔๐	๔๕,๕๐๐	๗๐,๘๗๐	๔๕,๕๐๐
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๖๒,๐๐๐	๔๒,๕๐๐	๖๓,๘๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๕,๗๕๐	๔๒,๕๐๐
ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๖๒,๐๐๐	๔๒,๕๐๐	๖๔,๘๕๐	๔๕,๕๐๐	๖๘,๑๔๐	๔๕,๕๐๐	๖๘,๑๔๐	๔๕,๕๐๐	๗๐,๘๗๐	๔๕,๕๐๐
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๖๑,๐๐๐	๔๑,๕๐๐	๖๓,๘๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๗,๐๖๐	๔๒,๕๐๐	๖๕,๗๕๐	๔๒,๕๐๐

รวมบทความเกี่ยวกับองค์กรอิสระ

องค์กรตุลาการกับประชาธิปไตย*

โดย ปิยบุตร แสงกนกกุล

รัฐใดที่ประกาศตนเป็นนิติรัฐ ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะยอมรับบทบาทขององค์กรตุลาการ ในฐานะเป็น
 ภูมิลำดับสำคัญในการควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารไม่ให้เป็นไปตามอำเภอใจ การ
 ควบคุมฝ่ายบริหาร ก็ได้แก่ การควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของฝ่ายปกครอง ในขณะที่
 การควบคุมฝ่ายนิติบัญญัติ ก็ได้แก่ การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ตราขึ้น โดยรัฐสภา

องค์กรตุลาการในนิติรัฐสมัยใหม่ จึงมีบทบาทสำคัญ ไม่เพียงแต่บทบาทในการพิทักษ์ความชอบด้วย
 กฎหมายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงพันธกิจในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการใช้อำนาจโดยมิ
 ชอบของรัฐ และการปกป้องรักษาประชาธิปไตยอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ด้วยบทบาทอันกว้างขวางขององค์กรตุลาการเช่นนี้ นำมาซึ่งความขัดแย้งกันเองกับคำว่า
 ประชาธิปไตย กล่าวคือ ด้านหนึ่ง นิติรัฐ-ประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม ก็เรียกร้องให้องค์กรตุลาการเข้ามา
 มีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และควบคุมไม่ให้เกิดการปกครองที่เสี่ยงข้างมากใช้
 อำนาจไปตามอำเภอใจ ในขณะที่อีกด้านหนึ่งนั้น เมื่อองค์กรตุลาการเข้าไปควบคุมการใช้อำนาจรัฐเข้า ก็เกิด
 การเผชิญหน้ากันกับองค์กรที่มีฐานความชอบธรรมทางการเมืองอย่างรัฐสภาและรัฐบาลซึ่งมาจากการ
 เลือกตั้งของประชาชน ในขณะที่องค์กรตุลาการปราศจากความชอบธรรมทางการเมืองเช่นว่า

ความขัดแย้งดังกล่าว จะมีวิธีการประสานกันอย่างไร? แน่นอนที่สุด หากเราตัดอำนาจการตรวจสอบ
 ขององค์กรตุลาการออกไป นิติรัฐนั้นก็กลายเป็นนิติรัฐที่ไม่สมประกอบ เพราะปราศจากซึ่งองค์กรที่เป็น
 กลางและอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่นกัน หากแก้ไขให้องค์กรตุลาการมาจากการเลือกตั้ง
 ของประชาชน ก็คงไม่เหมาะสมเป็นแน่ เพราะจะทำให้องค์กรตุลาการสูญเสียความอิสระไปเนื่องจากการ
 ปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรตุลาการต้องคำนึงถึงคะแนนนิยมตลอดเวลา วิธีเหล่านี้จึงเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง

วิธีที่จะพอแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ได้ คือ การจัดวางตำแหน่งแห่งที่ขององค์กรตุลาการและการดำรง
 ตนของ องค์กรตุลาการให้สอดคล้องกับนิติรัฐ-ประชาธิปไตย ในรายละเอียด ผู้เขียนขอแบ่งเป็น 6 ประการ
 ดังนี้

ประการแรก ความเป็นอิสระขององค์กรตุลาการโดยทั่วไป รัฐธรรมนูญในรัฐเสรีประชาธิปไตยต่าง
 รับรองความเป็นอิสระขององค์กรตุลาการเอาไว้ เช่น การจัดตั้งศาลต้องทำโดยกฎหมายที่ตราขึ้น โดยรัฐสภา
 การจัดตั้งศาลเฉพาะเพื่อคดีใดคดีหนึ่งไม่อาจกระทำได้ การโยกย้ายผู้พิพากษาต้องได้รับความยินยอม
 จากผู้พิพากษานั้นด้วย การแต่งตั้งและโยกย้ายตลอดจนการดำเนินการทางวินัยเป็นอำนาจของคณะกรรมการ
 ตุลาการ การบริหารงบประมาณของศาลเป็นไปอย่างอิสระ เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของผู้พิพากษา

สูงกว่าอาชีพอื่นๆ เป็นต้น อาจสงสัยกันว่า ความเป็นอิสระของผู้พิพากษานี้ปราศจากความรับผิดชอบใดๆ เลยหรือ? แน่แน่นอน ในระบอบประชาธิปไตยย่อมไม่มีองค์กรผู้ใช้อำนาจรัฐใดที่ใช้อำนาจโดยปราศจากความรับผิดชอบ แต่ความรับผิดชอบขององค์กรตุลาการนั้นแตกต่างจากองค์กรนิติบัญญัติและบริหารซึ่งเป็นองค์กรทางการเมืองโดยแท้ กล่าวคือ องค์กรตุลาการไม่อาจถูกฝ่ายการเมืองแต่งตั้งโยกย้ายหรืออภิปรายไม่ไว้วางใจ และตำแหน่งผู้พิพากษาไม่ได้มาโดยการเลือกตั้งของประชาชน ครงกันข้าม องค์กรตุลาการรับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองโดยผ่านเหตุผลประกอบคำพิพากษานั้นเอง ด้วยการให้สังคมได้มีโอกาสวิจารณ์คำพิพากษาอย่างเต็มที่ บางครั้งอาจมีกรณีตอบโต้การใช้อำนาจระหว่างองค์กรนิติบัญญัติกับองค์กรตุลาการ หรือองค์กรบริหารกับองค์กรตุลาการ เช่น ฝ่ายนิติบัญญัติอาจตรากฎหมายที่มีผลเป็นการ “ลบ” หลักการที่คำพิพากษาของศาลได้วางบรรทัดฐานเอาไว้ หรือในฝรั่งเศส สมัยวิกตอเรียแอลจีเรีย ประธานาธิบดีเคอโกลส์และรัฐบาลฝรั่งเศสผลักดันรัฐบัญญัติจัดตั้งศาลทหารพิเศษในดินแดนแอลจีเรียเป็นการเฉพาะ ภายหลังจากที่ศาลปกครองสูงสุดได้เพิกถอนรัฐกำหนดจัดตั้งศาลทหารพิเศษเพียงไม่นานในเรื่องความประพฤตินิสัยหรือการทุจริต ก็มีคณะกรรมการตุลาการเป็นผู้ดูแลและมีจริยธรรมวิชาชีพกำกับไว้ หรืออาจมีกระบวนการถอดถอนออกจากตำแหน่งได้

ประการที่สอง ความเป็นกลางขององค์กรตุลาการและความเป็นภาววิสัยของคำพิพากษาองค์กรตุลาการต้องดำรงตนอย่างเป็นกลางและปราศจากอคติ ในกระบวนการพิจารณาคดี ต้องให้โอกาสคู่ความทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน ในกรณีที่ผู้พิพากษามีส่วนได้เสียกับประเด็นแห่งคดีที่ตนจะพิจารณา ผู้พิพากษานั้นต้องถอนตัวออกจากกระบวนการพิจารณาคดี คังสุกาศิดในภาษาละตินที่ว่า “Nemo in propria causa iudex” ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นกันว่าผู้พิพากษาทั้งหลายไม่ควรเข้าไป ‘เล่น’ การเมืองด้วยการไปดำรงตำแหน่งในรัฐบาล ไปร่างรัฐธรรมนูญ ไปร่างกฎหมาย หากเข้าไปแล้วก็ไม่ควรกลับมาเป็นผู้พิพากษาใหม่ เพราะในวันข้างหน้าเป็นไปได้ว่า อาจมีประเด็นแห่งคดีเกี่ยวกับเรื่องที่คุณเคยเข้าไปเกี่ยวข้อง

ความเป็นกลางของผู้พิพากษาจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นภาววิสัยของคำพิพากษา เหตุผลประกอบคำพิพากษาเกิดจากการพิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมาย มิใช่ นำรสนิยมทางการเมืองส่วนตัว ความเชื่อทางศาสนา ความนิยมชมชอบส่วนตัวเข้ามาเป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจ คำพิพากษาต้องไม่เกิดจากการตั้งธงคำตอบไว้ล่วงหน้า จากนั้นจึงคอยหาเหตุผลเพื่อนำไปสู่ธงคำตอบนั้น ความเป็นภาววิสัยของคำพิพากษาย่อมทำให้บุคคลซึ่งแม้ไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษา เหตุผลของคำพิพากษา หรือผลของคำพิพากษา แต่บุคคลนั้นก็ยังคงยอมรับนับถือคำพิพากษาอยู่ดี

คำพิพากษาต้องผ่านการกลั่นกรองและพิจารณาอย่างลึกซึ้งของผู้พิพากษา โดยใช้เหตุผลทางกฎหมายประกอบ คำพิพากษาต้องสนับสนุนความชอบด้วยกฎหมายและความมั่นคงแน่นอนและชัดเจนของกฎหมายไปพร้อมๆกัน ที่ว่าต้องสนับสนุนความชอบด้วยกฎหมาย ก็เพื่อสร้างความสมเหตุสมผลทางกฎหมายและการเคารพกฎหมายตามแนวทางกฎหมายเป็นใหญ่ของหลักนิติรัฐ ส่วนที่ว่าต้องสนับสนุนความมั่นคงแน่นอนและชัดเจนของกฎหมาย ก็เพื่อสร้างความเชื่อไว้วางใจต่อระบบกฎหมาย ความสม่ำเสมอต่อเนื่องของกฎเกณฑ์ และบุคคลสามารถคาดการณ์ได้ว่าการกระทำของตนและผู้อื่นจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

บางกรณีทั้งสองเรื่องนี้ก็แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงจนทำให้การหาจุดสมดุลของสองเรื่องนี้เป็นไปได้ยากและอาจต้องเอียงไปในทางใดทางหนึ่งมากกว่า ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้พิพากษาที่ต้องใช้เหตุผลมาอธิบายให้ได้ว่าเหตุใดจึงตัดสินใจรักษาความชอบด้วยกฎหมายมากกว่า และมีวิธีการเยียวยาความมั่นคงแน่นอนและชัดเจนของกฎหมายอย่างไร หรือเหตุใดจึงตัดสินใจรักษาความมั่นคงแน่นอนและชัดเจนของกฎหมายมากกว่า และมีวิธีเยียวยาความชอบด้วยกฎหมายอย่างไร ด้วยเหตุผลดังกล่าว คำพิพากษาที่ให้ใช้กฎหมายย้อนหลังอันเป็นผลร้ายแก่บุคคลโดยไม่ได้มีการอธิบายเหตุผลทางกฎหมายเพียงพอ จึงเป็นคำพิพากษาที่ไร้มาตรฐานและไม่สมเหตุสมผล

ประการที่สาม ความเชื่อถือไว้วางใจของสังคมต่อองค์กรตุลาการความน่าเชื่อถือและความศรัทธาต่อศาล ทั้งในแง่ตัวองค์กรและตัวบุคคล หากได้เกิดจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการ “หมิ่น” ศาลหรือละเมิดอำนาจศาล หรือการอ้างว่าผู้พิพากษาตัดสิน “ในพระปรมาภิไธย” ไม่ ตรงกันข้าม เกิดจากความสมเหตุสมผลในเหตุผลประกอบคำพิพากษา ความเป็นภาววิสัยของเหตุผลประกอบคำพิพากษา ความเป็นอิสระและการดำรงตนอย่างปราศจากอคติของผู้พิพากษา คำพิพากษาจะมีคุณค่า นอกจากเพราะกฎหมายกำหนดให้คำพิพากษามีค่าบังคับแล้ว ยังต้องอาศัยความเชื่อถือของประชาชนประกอบด้วย จริงอยู่ เป็นไปไม่ได้ที่จะให้ประชาชนทุกคนเห็นด้วยกับเนื้อหาของคำพิพากษาทั้งหมด แต่อย่างน้อยวิญญูชนพิจารณาแล้ว ก็ต้องยอมรับในเหตุผลที่ประกอบคำพิพากษานั้น และเห็นว่าคำพิพากษานั้นมีคุณภาพได้มาตรฐาน

การสร้าง ความเชื่อถือไว้วางใจของสังคมต่อผู้พิพากษา ไม่ได้หมายความว่าผู้พิพากษาต้องทำตนเป็นที่นิยมของประชาชน ไม่ได้หมายความว่าผู้พิพากษาต้องยอมกระทำการที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายและสามัญสำนึกของตนเพียงเพื่อความพอใจของสาธารณชน ไม่ได้หมายความว่าผู้พิพากษาต้องตัดสินโดยพึงกระแสนิยม นี้เรียกว่า ความนิยม (Popularity) ซึ่งตรงกันข้ามกับ ความเชื่อถือไว้วางใจ (Confiance) ความเชื่อถือไว้วางใจนั้น เป็นความเชื่อที่มีต่อความเป็นอิสระของผู้พิพากษา ความเป็นกลางของผู้พิพากษา ความยุติธรรมของผู้พิพากษา และความเคารพในจริยธรรมวิชาชีพของผู้พิพากษา

นอกจากนี้ ความเชื่อถือไว้วางใจในตัวผู้พิพากษา ยังอาจเกิดจากวัตรปฏิบัติของผู้พิพากษาเอง เช่น การรู้ถึงขอบเขตอำนาจและข้อจำกัด การยอมรับความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ และการอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่หยิ่งทรนงว่าตนยิ่งใหญ่ ไม่อหังการ-มั่งการ เพราะ “หัวใจ” ผู้พิพากษา หรือเพราะคำอ้างที่ว่าตนกระทำการในนามกษัตริย์

ประการที่สี่ การตระหนักถึงขอบเขตอำนาจของตนเอง นิติรัฐ-ประชาธิปไตยเรียกร้องเรื่องการแบ่งแยกอำนาจให้เกิดดุลยภาพระหว่างอำนาจรัฐในแขนงต่างๆ องค์กรตุลาการเองก็เช่นกัน ต้องตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองมีอำนาจ ‘เชิงรับ’ ศาลไม่อาจควบคุมองค์กรฝ่ายบริหารได้ในทุกกรณี ตรงกันข้าม เรื่องจะขึ้นไปสู่ศาลได้ก็ต่อเมื่อมีการริเริ่มคดีโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องเสียก่อน และศาลไม่อาจลงมาหยิบยกเรื่องใดขึ้นพิจารณาได้ด้วยตนเอง การพิพากษาของศาลมิใช่กระทำได้อย่างพร่ำเพรื่อหรือปราศจากกฎเกณฑ์ กว่าที่องค์กรตุลาการจะผลิตคำพิพากษาได้นั้น ต้องผ่านขั้นตอนตั้งแต่เงื่อนไขการฟ้องคดี เช่น ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิหรือมีส่วนได้เสียในการฟ้องคดีหรือไม่ การฟ้องทำตามรูปแบบหรือไม่ ฟ้องภายในอายุความหรือไม่ ศาลมีเขตอำนาจพิจารณาหรือไม่ จากนั้นยังต้องผ่านกระบวนการพิจารณาที่เป็นธรรมอีก ในท้ายที่สุดเมื่อศาลตัดสิน ก็ยัง

ต้องพิจารณาอีกว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลเป็นการทั่วไปหรือมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความ มีผลย้อนหลัง หรือมีผลไปในอนาคต เราไม่อาจปฏิเสธได้ว่าองค์กรตุลาการเป็นผู้เล่นหลักคนหนึ่งในชีวิตทางการเมืองของรัฐ (Acteur politique) อย่างไรก็ตามเสียองค์กรตุลาการก็ต้องมีบทบาททางการเมือง แต่บทบาททางการเมืองเช่นว่านั้น ต้องกระทำผ่านคำพิพากษาและภายใต้ความเป็นเหตุเป็นผลตามกฎหมายเท่านั้น อนึ่ง แม้องค์กรตุลาการอาจเข้าแทรกแซงทางการเมืองโดยผ่านคำพิพากษาของคน แต่องค์กรตุลาการต้องคำนึงถึงหลักการแบ่งแยกอำนาจและการรักษาดุลยภาพระหว่างอำนาจไว้เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องบางเรื่องเกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งกับแนวนโยบายของรัฐบาล หรือเรื่องทางการเมืองโดยแท้ องค์กรตุลาการก็จำต้องสงวนท่าทีและควบคุมการใช้อำนาจของตนเองลง เช่น การยุบสภา การประกาศสงคราม การเลือกนายกรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี

ในบางกรณีรัฐบาลอาจดำเนินนโยบายตามที่รณรงค์หาเสียงกับประชาชนไว้ในช่วงเลือกตั้ง เมื่อได้รับเลือกตั้งเข้ามาแล้วจึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ได้รับอาณัติจากประชาชนในการดำเนินนโยบายดังกล่าว ประเด็นปัญหานี้ องค์กรตุลาการอาจเข้าไปควบคุมได้แต่เพียงเฉพาะ ‘ความชอบด้วยกฎหมาย’ ของมาตรการตามนโยบายเท่านั้น องค์กรตุลาการไม่อาจเข้าไปก้าวล่วงถึง ‘ความเหมาะสม’ ของนโยบาย อีกนัยหนึ่ง คือ องค์กรตุลาการต้องใช้ ‘กฎหมาย’ เป็นมาตรวัดนั่นเอง

แม้องค์กรตุลาการจะมีอำนาจในการควบคุมฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร และมีอำนาจในการพิพากษาคติความให้มีผลเป็นที่สุด (res judicata) แต่องค์กรตุลาการก็ไม่ได้มีอำนาจอย่างปราศจากขอบเขตด้วยธรรมชาติและลักษณะพิเศษขององค์กรตุลาการที่ต้องการความเป็นอิสระทำให้ขาดความเชื่อมโยงกับประชาชนและสังคม แต่องค์กรตุลาการกลับมีอำนาจควบคุมการใช้อำนาจรัฐ กฎหมายจึงต้องออกแบบระบบไม่ให้องค์กรตุลาการใช้อำนาจอย่างไร้ขอบเขตด้วยการวางกลไกวิธีพิจารณาคดี ในขณะที่เดียวกัน องค์กรตุลาการก็ต้องจำกัดการใช้อำนาจของตนเอง ไม่เข้าไปรุกล้ำในเรื่องที่เป็นนโยบายหรือการเมืองโดยแท้เป็นหลักการพื้นฐานขององค์กรตุลาการในรัฐเสรีประชาธิปไตย ไม่ใช่กระบวนการ ‘ตุลาการภิวัตน์’ ซึ่งแอบอ้างเพื่อนำไปใช้สนับสนุนการเข้าไป ‘เพ่นพ่าน’ ในสนามการเมือง เช่น การร่างรัฐธรรมนูญ การดำรงตำแหน่งในองค์กรเฉพาะกิจเพื่อปราบปรามศัตรู การดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ตลอดจนการแต่งตั้งบุคคลไปดำรงตำแหน่งสำคัญ

ประการที่ห้าคำพิพากษา ‘สาธารณะ’ จริงอยู่ในทางกฎหมาย คำพิพากษาอาจมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความ หรืออาจมีผลผูกพันองค์กรผู้ใช้อำนาจรัฐทั้งปวง แต่ในความเป็นจริงแล้ว คำพิพากษามีผลกระทบออกไปในวงกว้าง ไม่ว่าจะทั้งทางตรงหรือทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้และตีความกฎหมายที่ค่อนข้างเป็นนามธรรมให้เกิดผลเป็นรูปธรรม บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่รับรองสิทธิและเสรีภาพหรือวางเงื่อนไขการใช้อำนาจรัฐมักเขียนด้วยถ้อยคำกว้างๆ เปิดโอกาสให้ศาลได้พิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี การใช้และตีความกฎหมายเหล่านี้โดยศาลผ่านทางคำพิพากษาในแต่ละคดีต่างหากที่ ‘แปล-ขยาย’ ความเหล่านั้นให้มีผลชัดเจนและจับต้องได้ เมื่อศาลได้พิจารณาข้อเท็จจริงที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันซ้ำเข้ามาๆ ในคดีก่อนๆ ก็กลายเป็นบรรทัดฐานที่ศาลต้องเดินตามในคดีหลัง นอกเสียจากศาลจะมีเหตุผลที่หนักแน่นเพียงพอและรับฟังได้ หรือบริบทแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก ศาลก็อาจเปลี่ยนแนวจากคำพิพากษาบรรทัด

ฐานนั้น ลักษณะดังกล่าวนี้เอง ทำให้สำนักคติกฎหมายสังนิยม โดยเฉพาะเซอร์ โอลิเวอร์ เวนเดล โฮล์มส์ ถึงกับประกาศว่า “กฎหมายในความเห็นของข้าพเจ้า คือการพยากรณ์ต่อการกระทำของศาลในความเป็นจริง ไม่มีอะไรอื่นเลยนอกจากนี้”

ด้วยอนุภาพของการใช้และตีความกฎหมายของศาลดังกล่าว ทำให้คำพิพากษาไม่ได้ส่งผลเฉพาะต่อคดีนั้นเท่านั้น คำพิพากษาจึงไม่ควรมีขึ้นเพียงเพื่อให้ผู้พิพากษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในคดีอ่าน ตรงกันข้ามคำพิพากษาดังกล่าวต้องพยายามสร้าง “การสื่อสารระหว่างองค์กรตุลาการกับสังคม” ผู้พิพากษาในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของประชาธิปไตยต้องตระหนักเสมอว่าการเขียนคำพิพากษานั้น ไม่ได้เขียนอธิบายความและเหตุผลให้แก่คู่ความเท่านั้น แต่เป็นการให้เหตุผลแก่บุคคลทั่วไปด้วย คำพิพากษาที่ดีจึงต้องสามารถให้การศึกษาแก่สังคม นำมาซึ่งการศึกษาค้นคว้า วิพากษ์วิจารณ์ และถกเถียงกันอย่างสร้างสรรค์ทั้งในหมู่นักกฎหมายและบุคคลทั่วไป ในกรณีที่เป็นข้อบกพร่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ เนื้อหาของคำพิพากษาดังกล่าวต้องกระตุ้นเตือนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมาย คำพิพากษา ‘สาธารณะ’ จึงต้องประกอบไปด้วย 2 ปัจจัยสำคัญ ปัจจัยแรก การเข้าถึงคำพิพากษาดังกล่าวต้องเป็นไปโดยง่าย ภายหลังจากอ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟังแล้ว คำพิพากษาดังกล่าวเปิดเผยให้สาธารณชนได้รับทราบ เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสวิจารณ์ ปัจจัยที่สอง ผู้พิพากษาดังกล่าวต้องตระหนักเสมอว่าการเขียนคำพิพากษานั้นเป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างองค์กรตุลาการกับสังคม ไม่ใช่เขียนเพียงเพื่อตัดสินคดีให้แล้วเสร็จไป

ประการที่หก การยอมรับคำพิพากษ์วิจารณ์ โดยธรรมชาติขององค์กรตุลาการนั้นเป็นองค์กร ‘ปิด’ และมีจุดเชื่อมโยงกับประชาชนน้อยกว่าองค์กรของรัฐอื่นทั้งนี้เพื่อประกันความเป็นอิสระขององค์กรตุลาการ ลักษณะดังกล่าวอาจนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงให้องค์กรตุลาการกลายเป็น ‘แคนสันทยา’ ได้ง่ายขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องสร้างระบบการวิจารณ์การทำงานของศาล นั่นก็คือ การวิจารณ์คำพิพากษานั้นเอง การตำหนิของนักกฎหมายว่าคนปฏิบัติหน้าที่ในนามของกษัตริย์ คนมีพระราชดำรัสของกษัตริย์ที่สนับสนุนและให้กำลังใจ เป็นอุปสรรคและไม่ส่งเสริมให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์คำพิพากษา และอาจทำให้ผู้พิพากษา ‘หลง’ อำนาจจนละเลยสังคมและไม่ใส่ใจความเห็นขององคาพยพอื่นๆ ในสังคม เช่นกัน การสงวน ‘คำพิพากษา’ ไว้ให้เฉพาะผู้พิพากษา ทนายความ หรือคู่ความก็ดี การพยายามสร้างความเชื่อที่ว่า คำพิพากษาเป็นเรื่องกฎหมาย มีแต่นักกฎหมายด้วยกันเท่านั้นที่เข้าใจก็ดี ล้วนแล้วแต่เป็นการสร้างทัศนคติที่คับแคบในหมู่นักกฎหมายว่าในโลกนี้มีแต่นักกฎหมายที่เป็นใหญ่ และผูกขาด ‘ความจริง’ ในนามของกฎหมาย

ในทางกลับกัน การเปิดโอกาสให้บุคคลในวงการกฎหมาย สื่อมวลชน บุคคลทั่วไปได้วิพากษ์วิจารณ์ และถกเถียงอย่างสร้างสรรค์ต่อคำพิพากษานั้น ย่อมทำให้คำพิพากษาและศาลได้รับการยอมรับนับถือ และสร้างความชอบธรรมทางประชาธิปไตยให้กับคำพิพากษาและผู้พิพากษานั้นด้วย การวิจารณ์คำพิพากษาโดยสาธารณชนยังช่วยสร้างกระบวนการประชาธิปไตยให้เข้มแข็งและลึกซึ้งขึ้นตามแนวทาง ‘ประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ’ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันและขยายต่อจาก ‘ประชาธิปไตยทางตรง’ ‘ประชาธิปไตยทางผู้แทน’ และ ‘ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม’ ด้วยเหตุนี้ การ ‘ใช้’ หรือการ ‘ข่มขู่ว่าจะใช้’ กฎหมายที่มี

บทลงโทษเกี่ยวกับข้อหา ‘หมิ่นศาล’ หรือ ‘ละเมิดอำนาจศาล’ จึงล้ำสมัยและเป็นอุปสรรคต่อความเป็นประชาธิปไตยขององค์กรตุลาการ

ในรัฐเสรีประชาธิปไตยสมัยใหม่ องค์กรตุลาการมีพันธกิจ 4 เรื่องหลักๆ ได้แก่ การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท การควบคุมความชอบด้วยกฎหมาย การสร้างกฎเกณฑ์ทางกฎหมายผ่านทางการใช้และตีความกฎหมายในคำพิพากษา และการเป็นผู้เล่นคนหนึ่งในชีวิตทางการเมืองของรัฐ การปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุพันธกิจทั้งสี่นี้ ต้องเป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักนิติรัฐและหลักประชาธิปไตยอันเป็นคุณค่าพื้นฐานที่รัฐเสรีประชาธิปไตยยึดถือ

แนวทางทั้ง 6 ประการนี้ เป็นการสนับสนุนองค์กรตุลาการให้ปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับหลักนิติรัฐและหลักประชาธิปไตย ไม่ใช่เป็นการปฏิเสธบทบาทขององค์กรตุลาการในการตัดสินคดีอย่างก้าวหน้า แต่การตัดสินอย่างก้าวหน้าควรประกอบด้วยเหตุผลที่มีความเป็นทวิวิสัย มีหลักกฎหมายรองรับ และอธิบายให้สังคมยอมรับนับถือได้ เป็นความกล้าปฏิเสธอำนาจนอกระบบและรัฐประหาร เป็นความกล้าตัดสินเพื่อแก้ ‘วิกฤติ’ ด้วยการพิจารณาอย่างรอบคอบจากจิตสำนึกของผู้พิพากษาและยึดกฎหมายเป็นหลัก ไม่ใช่เป็นการตัดสินที่ ‘คิดว่า’ ก้าวหน้าเพื่อแก้ ‘วิกฤติ’ เพราะมีใครคนใดคนหนึ่งออกมากระตุ้นให้องค์กรตุลาการต้องตัดสิน หรือ เพราะต้องการปราบปรามศัตรูทางการเมือง จริงอยู่ในนิติรัฐ หลักการควบคุมฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร โดยองค์กรตุลาการ และหลักความเป็นอิสระขององค์กรตุลาการ เป็นหลักการสำคัญอันขาดเสียมิได้ แต่หลักการดังกล่าวไม่ได้มีคุณค่าหรือสถานะสูงสุดเหนือกว่าหลักการอื่น จนทำให้องค์กรตุลาการมีอำนาจสั่งฟ้องและปราศจากการตรวจสอบถ่วงดุล ตรงกันข้าม หลักการเหล่านี้เป็นหลักการในทางกลไกเพื่อพิทักษ์รักษาหลักการที่มีคุณค่าสูงสุด คือ หลักนิติรัฐและหลักประชาธิปไตย กล่าวให้ถึงที่สุด อำนาจและความอิสระที่นิติรัฐหยิบยื่นให้องค์กรตุลาการนั้น ก็เพื่อนำมาใช้ปกป้องนิติรัฐและประชาธิปไตยนั่นเอง หากใช้ให้เพื่อนำมาใช้ทำลายนิติรัฐและประชาธิปไตยไม่

ต้องไม่ลืมว่า องค์กรตุลาการไม่ได้อยู่เหนือประชาธิปไตย แต่เป็นส่วนหนึ่งของประชาธิปไตย เช่นเดียวกับองค์กรอื่นๆ การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรตุลาการให้สอดคล้องกับนิติรัฐ-ประชาธิปไตย และการสำนึกอยู่เสมอว่าตนเป็นส่วนหนึ่งในประชาธิปไตยและมีหน้าที่พิทักษ์ประชาธิปไตย เป็นหนทางเดียวที่จะทำให้องค์กรตุลาการสามารถยืนหยัดอยู่ในสังคมสมัยใหม่ และสร้างความชอบธรรมให้องค์กรตุลาการในการเข้าไปตรวจสอบอำนาจรัฐ

ในทางกลับกัน หากองค์กรตุลาการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอคติ ปิดกั้นการวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติหน้าที่ของตน หรือยอมพลีตนรับใช้อุคมการณ์บางอย่างด้วยการเป็นกลไกปราบปรามศัตรูแล้ว ความน่าเชื่อถือต่อองค์กรตุลาการย่อมลดน้อยถอยลง จนในท้ายที่สุด อาจไม่เหลือซึ่งการยอมรับคำพิพากษาของศาลหากเป็นเช่นนั้น นอกจากองค์กรตุลาการจะไม่บรรลุพันธกิจปกป้องนิติรัฐ-ประชาธิปไตยแล้ว กลับกลายเป็นว่าองค์กรตุลาการนั้นแหละที่เป็นผู้ทำลายนิติรัฐ-ประชาธิปไตยเสียเอง

ในส่วนของโครงสร้างขององค์กรแทนที่จะทำแบบฟิลิปปินส์หรืออินเดียที่ไปลอกเลียนแบบเขามาโดยมีคณะกรรมการไม่กี่คน มีหน้าที่หลักในการจัดการการเลือกตั้งให้เรียบร้อย แต่ กกต.ไทยกลับขยายองค์กรเสียจนใหญ่โตเทอะทะ มี กกต.ที่ส่วนกลางแล้วยังไม่พอ ยังมี กกต.จังหวัดอีก รวบอำนาจเบ็ดเสร็จไว้ในมือ แต่กลับมีผลงานที่ไร้ประสิทธิภาพ ทั้งที่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของ กกต.เองนั้นมีสิทธิและค่าตอบแทนสูงกว่าข้าราชการทั่วไปเสียอีก และบางรายยังรับถึงสองทางหากเป็นข้าราชการบำนาญ ซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัดต่างๆ ที่ทำงานให้รัฐเหมือนกัน

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มีการเพิ่มอำนาจจากเดิมให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๒๘๕ วรรคสาม และมาตรา ๒๘๐ ของรัฐธรรมนูญปี ๕๐ ทั้งๆ ที่ผ่านมาผู้ตรวจการแผ่นดินไม่เคยมีผลงานเป็นที่ประจักษ์เลย เป็นแต่เพียงทางผ่านของเรื่องร้องเรียนทั้งหลายไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเสมือนหนึ่งเป็นนายไปรษณีย์เท่านั้น เรื่องราวต่างๆ ที่ราษฎรร้องเรียนหรือร้องทุกข์เข้ามา ผู้ตรวจการแผ่นดินก็จะทำหน้าที่เพียงแจ้งให้ต้นสังกัดทราบและให้รายงานกลับไป ได้สถิติจำนวนเท่าใดก็เก็บเอาไว้เป็นผลงานตอนรายงานประจำปีเท่านั้นเอง ซึ่งผิดจากหลักการของการมีผู้ตรวจการแผ่นดินในต่างประเทศที่เรียกว่า Ombudsman อย่างลึบลับมีหน้าเข้าผู้ตรวจการแผ่นดิน ๒ ใน ๓ คน ยังมีปัญหาถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ปปช.ลงมติว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการขึ้นเงินเดือนตัวเอง แต่กลับนั่งอยู่ในตำแหน่งหน้าตาเฉย แล้วอย่างนี้จะไปตรวจสอบจริยธรรมผู้อื่นได้อย่างไรกัน

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มีการพยายามเสนอกฎหมายให้มีการตั้ง ปปช.จังหวัดเพื่อขยายอาณาจักรของตนเอง ทั้งๆ ที่ปัจจุบันนี้ ปปช.เองยังมีปัญหาในการบริหารมากมายไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริหารคดีที่ค้างค้ำงนับเป็นหมื่นๆ คดี โดยมีอำนาจที่ครอบคลุมผู้กระทำผิดตั้งแต่การ โจรจนถึงนายกรัฐมนตรี จนทำให้ผู้ถูกสอบสวนกินไม่ได้นอนไม่หลับ หหมดโอกาสในความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่เพราะต้องรอฟังผลการสอบสวนของ ปปช. ซึ่งการพยายามขยายอาณาจักรของ ปปช.นี้ก็คงไม่แตกต่างจาก กกต.เท่าใดนัก เพราะผู้ที่จะมาเป็น ปปช.จังหวัดก็คงไม่พ้นข้าราชการเกษียณหรือ โอนมานั่นเอง และเชื่อว่า ปปช.จังหวัดนี้เองก็จะเป็นเครื่องซักผ้าที่จะคอยฟอกขาวให้แก่พนักงานการเมืองหรือผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น หรือในทางกลับกันก็จะเป็นการเพิ่มผู้มี

อิทธิพลกลุ่มใหม่ นอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหารหรือฝ่ายปกครองในท้องถิ่น โดยตัวของ ปปช.จังหวัดที่มีอำนาจตามกฎหมายอย่างสิ้นฟ้าแน่นอน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

แทนที่จะเล่นบทบาทตามอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการวินัยทางการเงินและการคลังที่เป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่วินิจฉัยการดำเนินการที่เกี่ยวกับวินัยทางการเงิน การคลัง และการงบประมาณ ตามมาตรา ๒๕๓ ของรัฐธรรมนูญแต่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งปัจจุบันให้ผู้ที่การตรวจเงินแผ่นดินทำหน้าที่ตามคำประกาศของ คมช.อยู่เพียงคนเดียว (ก็ไม่รู้ว่าเรียกเป็นคณะกรรมการฯ ได้อย่างไรกัน) กลับไปเล่นบทบาทการปราบปรามการทุจริตแข่งกับองค์กรอื่น มีหน้าซ้ำร่าง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน มีการพยายามเพิ่มอำนาจให้ คตง.อย่างมากมาย เทียบเท่ากับ ปปช.ทั้งในด้านการดำเนินคดีอาญาและการลงโทษทางวินัยให้ซ้ำซ้อนกันไปอีกเรื่องขององค์กรอิสระหรือหน่วยงานอิสระทั้งหลายคงยังไม่จบเพียงเท่านี้ ยังมีอีกหลายองค์กรที่จะต้องถูกวิพากษ์และจะต้องรับฟัง เพราะองค์กรต่างๆ นั้น ล้วนแล้วแต่ตั้งขึ้นโดยภาษีของประชาชนที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยอย่างแท้จริง หากใช่ว่าองค์กรอิสระหรือหน่วยงานอิสระทั้งหลายจะสามารถถืออำนาจอธิปไตยเป็นเสมือนหนึ่งรัฐอิสระที่อยู่เหนือการวิพากษ์วิจารณ์ไม่

*ที่มา : หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (วันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒)

มหาอาณาจักรขององค์กระอิสรระ*

โดย...ประสงค์ วิสุทธิ์

เมื่อต้นเดือนที่ผ่านมาได้รับเชิญจากคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงร่างกฎหมายดังกล่าวซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ก่อนที่จะเข้าพิจารณาในวาระ 2 ต่อไป ในการอภิปรายได้เสนอว่า ในการแก้ไขกฎหมายนั้นไม่ควรดูแลเฉพาะคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ป.ป.ช.)เท่านั้น แต่ต้องดูกฎหมายขององค์กรอื่นด้วยเช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง(กกต.) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน(คตง.) เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระบบ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อใช้ในการตรวจสอบผู้มีอำนาจทางการเมืองได้ เช่น เงินบริจาคให้แก่พรรคการเมืองของ ส.ส.หรือรัฐมนตรีนั้น คำนวณมาตรวจสอบกับบัญชีทรัพย์สินที่ยื่นไว้แก่ ป.ป.ช.ด้วยในการจัดตั้งองค์กระอิสรระนั้น ผู้ร่างรัฐธรรมนูญปี 2540 พยายามออกแบบให้แต่ละองค์กรทำหน้าที่สอดคล้องประสานกันอย่างเป็นระบบ เช่น ในการกลั่นกรองนักการเมืองเข้าสู่อำนาจเป็นหน้าที่ของ กกต.

เมื่อเข้าสู่อำนาจแล้ว เป็นหน้าที่ของ ป.ป.ช.และ คตง. รวมถึงศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการตรวจสอบว่า มีการใช้อำนาจในการทุจริตหรือไม่ นอกจากนั้นยังมีศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา(ปัจจุบันเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน)ตรวจสอบว่า มีการใช้อำนาจเป็นไปตามกฎหมายหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ปรากฏว่าทุกอย่างไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ แต่ละองค์กรต่างสร้างอาณาจักรของตนเองขึ้นอย่างใหญ่โตมโหฬาร เช่น กกต. มี กกต.จังหวัด กกต. เขต รวบอำนาจเบ็ดเสร็จทุกอย่างมาไว้ในมือ แต่การทำงานกลับไร้ประสิทธิภาพเช่นเดียวกับ ป.ป.ช.มีอำนาจสอบตั้งแต่ภารโรงยันนายกรัฐมนตรี จนคดีค้างค้ำนับหมื่นคดีจำนวนมากที่ค้างนานนับสิบปีศาลรัฐธรรมนูญในระยะแรกหลักการในวินิจฉัยชี้ขาดเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาและถูกการเมืองแทรกแซงอย่างหนัก โดยเฉพาะคดีชุกหุ้มของพ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน(สตง.) แทนที่จะเล่นบทบาทของผู้ตรวจสอบบัญชีและกำกับหน่วยงานของรัฐให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ กลับเล่นบทบาทการปราบปรามการทุจริตแข่งกับองค์กรอื่นหลังการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 มีการนำการทุจริตของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณมาเป็นข้ออ้างในการขยายอำนาจขององค์กระอิสรระและสร้างกลไกใหม่ๆเพิ่มขึ้นไปอีก

หนึ่งให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแต่งตั้ง"ผู้ไต่สวนอิสระ"ขึ้นมาไต่สวนการทุจริตของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ประธานสภาฯ และประธานวุฒิสภากรณีผู้เสียหายไม่ไว้วางใจ ป.ป.ช.หรือกรณี ป.ป.ช.ไม่ยอมรับเรื่องที่ยื่นร้องไว้ไต่สวนการแต่งตั้ง"ผู้ไต่สวนอิสระ"มาทำหน้าที่ดังกล่าว เท่ากับการขยายอำนาจของศาลฎีกาให้มีอำนาจ(ทางอ้อม)ลงไปถึงพนักงานสอบสวนหรือทับซ้อนกับ ป.ป.ช. ทั้งๆมีคดีที่ค้างอยู่ในศาลฎีกากว่า 30,000 คดี คดีจำนวนมากค้างนานเกิน 10 ปีที่ยังไม่มีหนทางสะสางให้หมดได้

สอง เพิ่มอำนาจให้ผู้ตรวจการแผ่นดินควบคุมดูแลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองและกรรมการองค์กรอิสระ ทั้งๆที่ผ่านมาผู้ตรวจการแผ่นดินไม่เคยมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ขณะเดียวกันผู้ตรวจการแผ่นดิน 2 ใน 3 คนมีปัญหาถูก ป.ป.ช.ลงมติว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการขึ้นเงินเดือนตัวเอง แต่กลับนั่งอยู่ในตำแหน่งอย่างไม่สะทกสะท้านแล้วจะไปตรวจสอบจริยธรรมผู้อื่นได้อย่างไร

สาม ให้มีการแต่งตั้ง ป.ป.ช.จังหวัด เป็นการขยายอาณาจักรของ ป.ป.ช.ทั้งๆที่ทุกวันนี้ ป.ป.ช.ยังมีปัญหาการบริหารภายในมากมาย ระบบสารสนเทศและการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนยังไร้ประสิทธิภาพ มีคดีค้างเป็นจำนวนมาก และถ้าดูบทเรียนจาก กกค. แล้ว เกรงว่า ผู้ที่จะมาเป็น ป.ป.ช.จังหวัด นอกจากข้าราชการเกษียณแล้ว อาจเต็มไปด้วยผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นที่ต้องการฟอกตัวเอง

สี่ร่าง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินมีการเพิ่มอำนาจให้ คคจ. อย่างมากมายเทียบเท่ากับ ป.ป.ช.ทั้งในการดำเนินคดีอาญาและลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่รัฐตั้งแต่การร้อง ยันนายกรัฐมนตรี้

ห้า ยกสถานะของอัยการให้เป็นองค์กรที่มีความอิสระจากฝ่ายบริหารอย่างเด็ดขาดเช่นเดียวกับตุลาการ แต่ไม่ยอมทิ้งผลประโยชน์ในการเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจการสร้างกลไกใหม่และเพิ่มอำนาจให้แก่องค์กรอิสระเหล่านี้เป็นการแก้ไขปัญหามักง่ายเพราะไม่ต้องย้อนกลับไปสะสางองค์กรเก่าที่มีปัญหามานานทั้งๆที่เป็นองค์กรพื้นฐานของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเหมือนกับการชุกขยะไว้ได้พรม

ดังนั้น นอกจากการปฏิรูประบบข้อมูลข่าวสารให้สาธารณชนเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกันแล้ว จะต้องปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อัยการและศาลอย่างเร่งด่วน มิเช่นนั้นจะมานั่งฝันหวานว่า เมื่อขยายมหาอาณาจักรให้องค์กรอิสระเหล่านี้แล้ว จะแก้ไขปัญหาทุจริตได้

*ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชน (วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2552)

มุมมองนักกฎหมาย กรณีออกหมายจับ "สุนัย" "ป.ป.ช." ก้าวล่วง "ตุลาการ"

โดย พ.ต.อ.สุรินทร์ ทับพันบุบผา

"ตุลาการ" เป็นหนึ่งในสามอำนาจของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยอำนาจทั้งสามต่างเป็นอิสระและตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกัน ตามหลักนิติรัฐ (The Rule of Law)

หลักนิติรัฐประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 2 ประการ คือ

1. หลักสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นสิทธิติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิดเป็นสิทธิของมนุษย์มิใช่สิทธิที่รัฐบาลให้ ซึ่งแยกย่อยเป็น 2 ประเภท คือ สิทธิมนุษยชนทั่วไปและสิทธิพลเมือง

2. หลักการแบ่งแยกอำนาจซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของนิติรัฐเคียงคู่กับหลักสิทธิขั้นพื้นฐาน

หลักการแบ่งแยกอำนาจเป็นหลักในการจัดวางโครงสร้างองค์กรของรัฐ โดยไม่ให้องค์กรใดองค์กรหนึ่งมีอำนาจเด็ดขาดเพื่อเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน

Montesquieu กล่าวไว้ว่า "ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของมนุษยชาติให้บทเรียนว่า บุคคลทุกคนเมื่อมีอำนาจมีแนวโน้มที่จะมัวเมาในอำนาจและใช้อำนาจเกินเลยอยู่เสมอ" การใช้อำนาจอย่างพอเหมาะพอควรจะเป็นไปได้ก็แต่โดยการจัดองค์กรของรัฐ ในลักษณะที่ให้ "อำนาจหนึ่งหยุดยั้งอีกอำนาจหนึ่ง"

การแบ่งแยกอำนาจในความหมายของการจัดให้มีอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการเป็นอิสระ คอยตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน (checks and balances) จึงเป็นกลไกอันสำคัญยิ่งในการสถาปนานิติรัฐด้วยเหตุนี้

หลักการแบ่งแยกอำนาจจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักนิติรัฐ!

กล่าวสำหรับอำนาจตุลาการ เป็นผู้ใช้อำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของอำนาจบริหาร องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรอื่นๆ ของรัฐ รวมทั้งองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุนี้องค์กรตุลาการจึงต้องมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง!

ปราศจากการแทรกแซงหรือการก้าวล่วงทั้งจากองค์กรบริหารองค์กรนิติบัญญัติ รวมตลอดถึงองค์กรของรัฐอื่นๆ จึงจะเป็นหลักประกันที่สำคัญยิ่งต่อการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับต่างบัญญัติถึงหลักการที่สำคัญขององค์กรตุลาการ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีและอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ซึ่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 ก็ได้บัญญัติถึงหลักการดังกล่าวไว้ในหมวด 10 ศาล มาตรา 197 มาตรา 228

กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้มีมติให้ไต่สวน นายอิทธิพล ไสขุมา เมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษาศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรณีออกหมายจับนายสุนัย

มโนมัยอุคต เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) ตามที่ พ.ต.อ.ชาติร์ คัง โสภณ รอง ผบก.ภ.จว.พระนครศรีอยุธยา และ พ.ต.ท.ณรงค์ฤทธิ์ วาพันธ์ รอง ผกก.สส.สภ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา (ขณะนั้น) ยื่นคำร้องที่ถูกต้องขอด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ป.วิอาญา)

โดยพนักงานสอบสวนได้ยื่นคำร้องคัดค้านถึง 3 ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งนายอิทธิพล ในฐานะผู้พิพากษา ได้ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาและปรึกษาหารือกับผู้พิพากษาของศาลทั้งหมด เป็นเวลานานหลายชั่วโมง ซึ่งการพิจารณานั้นนอกจากจะพิจารณาถึงความชอบด้วย ป.วิอาญาแล้ว ยังดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องรอบด้าน

อาทิ ข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิชาการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ.2548 ข้อ 18 ในการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อพิจารณาอนุญาตให้ออกหมายจับฯ ผู้พิพากษาไม่จำเป็นต้องถือเคร่งครัดเช่นเดียวกับการรับฟังพยานหลักฐานที่ใช้พิสูจน์ความผิดของจำเลย

คู่มือการออกคำสั่งหรือหมายอาญาของสำนักงานศาลยุติธรรม พ.ศ.2549 โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามหนังสือสำนักประธานศาลฎีกาที่ ศย 001/1585 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2545 เรื่องข้อสังเกตเบื้องต้นในการขอหมายจับและหมายขังที่เขียนโดยนายวิชัย วิวิตเสวี ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาประธานคณะทำงานจัดทำคู่มือการขอและการออกหมายจับและหมายขังตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ.2549 (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช.)

หนังสือดังกล่าวได้แจ้งเวียนไปยังอธิบดีผู้พิพากษาศาลภาคต่างๆ เพื่อให้ผู้พิพากษายึดเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการออกหมายจับ

สาระสำคัญของตอนในหนังสือดังกล่าวอยู่ในหน้า 3 ความว่า "การใช้ดุลพินิจในการออกหมายจับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ควรกระทำโดยละเอียดรอบคอบ ถ้าปรากฏว่า เจ้าพนักงานเคยออกหมายเรียกแล้วผู้นั้นไม่มาพบ เท่ากับว่ามีการหลีกเลี่ยงกระบวนการในการดำเนินคดี ซึ่งควรต้องถือว่ามีความผิดหลบหนีแล้ว"

เมื่อข้อเท็จจริงอันปรากฏในชั้นสอบสวนว่า นายสุนัยไม่มาพบพนักงานสอบสวนตามที่กำหนดไว้ในหมายเรียก กรณีดังกล่าวจึงสอดคล้องตามนัยหนังสือดังกล่าวทุกประการ นายอิทธิพล ในฐานะผู้พิพากษาซึ่งยึดมั่นใจจรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ย่อมไม่มีทางเลือกเป็นอื่น นอกจากทำเดียวกัน การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ยกเลิกหมายจับก็หาใช่สิ่งที่ยืนยัน นายอิทธิพล ผู้ออกหมายจับเป็นผู้กระทำผิดแต่อย่างใดเช่นกันยกเลิกหมายจับก็หาใช่สิ่งที่ยืนยันว่า นายอิทธิพล ผู้ออกหมายจับเป็นผู้กระทำผิดแต่อย่างใดเช่นกัน

ขณะนี้กรณีดังกล่าวอยู่ในการพิจารณาของศาลฎีกา ผลการตัดสินของศาลฎีกาจะออกมาเช่นใดก็ตามก็ใช่จะยืนยันถึงความผิด หรือความบริสุทธิ์ของผู้เกี่ยวข้องในคดีเพราะเป็นคนละประเด็นกับการพิจารณาพิพากษาคดี

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น ป.ป.ช. ได้ก่อกำเนิดขึ้นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ซึ่งต่อมาได้มีการตรา พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 19 ซึ่งมี 13 อนุมาตรา

ในอนุมาตรา 3 บัญญัติให้ ป.ป.ช.มีอำนาจหน้าที่ได้สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐรัวยผิดปกติ กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งที่ในการ บุติธรรม

เมื่อได้พิจารณาความหมายตามนัยอนุมาตราดังกล่าวแล้ว ชวนให้เกิดความสนเท่หว่า ป.ป.ช.น่าจะไม่มี อำนาจได้สวนผู้พิพากษาหรือศาลในองค์กรตุลาการได้

ทั้งนี้ เพราะอนุมาตราดังกล่าวใช้คำว่า "เจ้าหน้าที่รัฐ" ซึ่งตาม พ.ร.บ.ตาม ป.ป.ช. มาตรา 4 ได้ให้คำ นิยาม "เจ้าหน้าที่รัฐ" หมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี ตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐผู้บริหาร ท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะ ปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะ เป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐ

ไม่มีข้อความอื่นใดเลย ที่กำหนดให้ผู้พิพากษาหรือศาลเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิได้ หมายรวมถึงผู้พิพากษาหรือศาล คณะกรรมการ ป.ป.ช.ย่อมไม่มีอำนาจได้สวนแต่อย่างใด หากกระทำยอม หมายความว่า เป็นการก้าวล่วงหรือแทรกแซงกรอบอำนาจตุลาการ โดยแท้

การก้าวล่วงหรือแทรกแซงตุลาการย่อมส่งผลต่อดุลพินิจการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ที่มีผลกระทบ โดยตรงต่อสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชน

เมื่อศาลอันเป็นที่พึ่งสุดท้ายถูกกระทบ ทุกองคาพยพอื่นๆ ทางอาญา ใคร่ขอแสดงความเคารพทั้งรู้สึก เห็นใจ และขอเป็นกำลังใจให้กับ "องค์กรตุลาการ" ขอให้ตั้งมั่นและทุ่มเทสติปัญญาทั้งหมด ต่อต้านกับการถูก ก้าวล่วงแทรกแซงจาก ป.ป.ช. เพื่อดำรงและรักษาไว้ซึ่งเกียรติแห่งตุลาการ อันเป็นหลักประกันในการ คู่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชน (21 กุมภาพันธ์ 2553)

สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทรัพย์สินทางปัญญา
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘

พิมพ์ที่สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ออกแบบปกโดย น.ส.รติมา ศาตตะประกา